

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Central
Judecător: Svetlana Garștea-Bria
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nelea Budăi
Efros Valeri
Ion Muruianu

ÎNCHEIERE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Svetlana Filincova

Judecători: Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Enachi Mihail împotriva Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, eliberarea duplicatului carnetului de muncă fără înscrierea datelor de concediere, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 iunie 2017 prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La data de 15 iunie 2016, reclamantul Enachi Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, eliberarea duplicatului carnetului de muncă fără înscrierea datelor de concediere, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin ordinul nr.04 p din 6 februarie 2007 și contractul individual de muncă nr. 05-04 din 6 februarie 2007 a fost angajat în

funcția de inginer mecanic șef al Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice.

Prin acordul suplimentar din 30 iulie 2015 și ordinul nr. 36, a fost transferat în funcția de Comandant a Unității speciale Cornești al Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice. Această funcție a acceptat-o deoarece este originar din satul Cornești, raionul Ungheni.

În perioada cât a activat în funcția de Comandant, nu a avut nici o încălcare disciplinară, iar Unitatea specială Cornești a ocupat locul II reieșind din totalurile pentru anul 2015 pe Republică. Din acest motiv a primit ca recompensă un adaos la salariu pentru eficacitate în lucru și premii în decursul a două luni consecutive.

Indică reclamantul că, la 17 ianuarie 2016, fiind chemat la Chișinău, directorul Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice i-a propus să scrie cerere de concediere din propria inițiativă. Deoarece a refuzat, în aceeași zi a fost emis ordinul de concediere cu mențiunea „pentru încălcarea gravă a disciplinei de muncă și comiterea mai multor acțiuni culpabile în baza art. 86 alin. (1) lit. k) din Codul muncii”. Fiind contactat de persoana de serviciu, i s-a comunicat să se întoarcă la Chișinău pentru a semna ordinul de concediere, însă, deoarece deja se afla la Cornești, s-a deplasat la Chișinău în următoarea zi, la data de 18 martie 2016.

Astfel, în urma comportamentului din partea conducerii întreprinderii, a suportat un stres enorm, mărindu-se tensiunea arterială, motiv din care a ieșit în concediu medical.

Cu ordinul de concediere a făcut cunoștință la data de 21 martie 2016. Acest ordin a fost emis în baza anchetei de serviciu din 16 martie 2016, cu care a făcut cunoștință la data de 11 aprilie 2016. Nu cunoaște în baza căruia temei a fost inițiată ancheta de serviciu despre care nu i s-a comunicat, nu i s-a solicitat explicații, iar cu materialele anchetei nu a făcut cunoștință până în prezent.

Angajatorul nu a emis un ordin cu privire la inițierea anchetei de serviciu și nu a fost creată o comisie cu participarea specialiștilor în materie. Astfel, ordinul de concediere a fost emis cu încălcarea procedurii stabilite, motivele concedierii fiind formale și fără a fi bazate pe careva dovezi. La cererea prin care a solicitat de a face cunoștință cu materialele anchetei de serviciu i s-a comunicat că acestea au fost expediate organului de urmărire penală.

Consideră reclamantul că, directorul Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice a avut intenții premeditate și conștiente de a-l exclude din cadrul întreprinderii.

Solicită reclamantul Enachi Mihail, anularea ordinului de concediere nr. 54 din 17 martie 2016, restabilirea la locul de muncă în funcția de Comandant al Unității speciale Cornești al Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice, obligarea eliberării duplicatului carnetului de muncă fără mențiunea privind concedierea sa, încasarea prejudiciului material cauzat în urma

privării ilegale de a munci începând cu perioada 17 martie 2016 până la data restabilirii în funcție, încasarea prejudiciului moral pe care îl estimează la suma de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 6 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 26 iunie 2017 acțiunea a fost admisă. S-a anulat ordinul nr. 54 din 17 martie 2016 cu privire la concedierea lui Enachi Mihail, emis de către Directorul Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice. S-a dispus restabilirea lui Enachi Mihail în funcția de Comandant a Unității speciale Cornești al Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice. S-a obligat Serviciului Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice să elibereze lui Enachi Mihail duplicatul carnetului de muncă fără înscrierea datelor privind concedierea conform ordinului din 17 martie 2016. S-a dispus încasarea de la Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice în beneficiul lui Enachi Mihail suma de 89 673 lei pentru absența forțată de la lucru, 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 6 000 lei cheltuieli de asistență juridică. S-a dispus încasarea de la Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2 690 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 26 iunie 2017.

La 11 ianuarie 2018, Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice a depus cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel nu s-a expus pe marginea argumentelor invocate în cererea de apel. La fel a fost respinsă solicitarea privind audierea martorului Eremeico Serghei cât și admiterea probelor și depozițiile martorilor din cadrul urmăririi penale. Menținerea deciziei și repunerea în funcție a lui Enachi Mihail contravine Legii nr. 188 din 21 septembrie 2017, prin care a fost completat art. 86 alin. (1) lit. y¹ din Codul muncii, adică deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă.

Indică că, este nefondată decizia instanței de apel în partea în care a fost obligată de a elibera duplicatul carnetului de muncă fără înscrierea datelor concediat conform ordinului din 17 martie 2016, deoarece în prezent este inclusă înscrierea concediat în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y¹ din Codul muncii.

Consideră că instanțele judecătorești au apreciat în mod arbitrar probele motiv din care a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 5 februarie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Enachi Mihail copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 5 martie 2018, Enachi Mihail a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 12 ianuarie 2018 (f.d.220), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 11 ianuarie 2018.

Astfel, instanța de recurs constată că Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul

în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de către Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie

ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmers împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Serviciul Special pentru Influențe Active Asupra Proceselor Hidrometeorologice, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu